

תיכון מקיף אום אל פחם
א.א.פחם ת.ד. 83 מיקוד 30010
04-6313935 פקס 04-6316512

مدرسة ام الفحم الثانوية الشاملة
ص.ب. 83 ام الفحم 30010
04-6313935 فاكس 04-6316512

15/6/2016

כיתה י"ב-8

בחינה שנתית בעברית

הבנה, הבעה וידע לשון

פרק ראשון – הבנת הנקרא (50 נקודות)

קרא את הקטע שלפניך וענה על השאלות 1 - 5.

המהפכה הירוקה

פינת חֶמֶד ירוקה על גג הבניין מועילה גם אקולוגית וגם כלכלית. העולם עובר מהפכה ירוקה. אחרי שפגענו באוזון והרסנו את הטבע סביבנו אנחנו מנסים לתקן לפחות במה שאנחנו עוד יכולים. השתלת גינות ירוקות על גגות של בניינים במיוחד בערים ידועה ועובדת בעולם. חוץ מהיותן פינות חֶמֶד והפיכת המרחב העירוני לקצת יותר ירוק וידידותי הן מייצרות מיקרו-אקלים (שינוי קטן אך משמעותי בטמפרטורות) המביא לצינון (קירור) המבנה והסביבה. צינון הסביבה ובידוד המבנה חוסכים בהוצאות החימום והמיזוג.

גגות הבניינים הם אלו שסופגים את שינויי מזג האוויר וההקצנה שלו בצורה החזקה ביותר. בימי השרב החמים גג של בניין יכול להגיע לטמפרטורה של 60 מעלות. דבר זה משפיע על החום של הדירות מתחתיו. בעזרת הצמחייה אפשר לבודד את החום ולספוג אותו בכך היא מורידה את טמפרטורת הגג בכ 50%, וגם את זו של הדירות, ומפחיתה את השימוש במיזוג האוויר.

החורף יכול לגרום להצפה ולהרס של הגגות. כאשר רמת האטיום מתְכַלָּה (מְאֻכֵּלֶה), דבר שנפוץ וידוע, ישנה חדירת מי גשמים לתוך קירות הבניין דבר שגורם לרטיבות ואף לשיטפון בבניין כולו. גג ירוק משפר את איכות האטימה והעצים סופגים את מי הגשמים. את הגשם הנותר, האדמה מסננת ובכך מורידה את הלחץ בצינורות הניקוז העירוניים, דבר שמקל על הקיבולת של צינורות אלה, מוריד עומס מהעיריות בטיפולן ומסייע במניעת רטיבות ושיטפונות.

הטענה המרכזית נגד חקלאות הגגות היא, שהיא מספקת מעט מדי מזון. הכמויות שאפשר לגדל על הגג קטנות, לעומת זאת המצדדים בחקלאות העירונית טוענים שהחקלאות המתועֶשֶׁת (מְصַנֵּעָה) שקיימת כיום בכל העולם, יוצרת משברים עולמיים ורעב באזורים שונים בעולם, ולכן אי אפשר להסתמך רק עליה.

חקלאות הגגות מפחיתה את זהום האוויר ומעלה את רמת החמצן בעיר. היא מאפשרת מקומות עבודה לעוד תושבים, תורמת לבידוד מפני מזג האוויר, בעיקר בקיץ, היא מאפשרת לתושבים לרכוש מזון ממש טרי שחיי המדף שלו ארוכים יותר. הצרכן יכול לדעת בדיוק היכן גדל המזון שלו ואיך מגדלים אותו. ככל שהתושבים מפותחים יותר, הם רוצים לדעת פרטים רבים יותר על

אופן הגידול של מזונם: האם ריססו אותו בחומר רעיל נגד מזיקים, האם הוא צמח בצורה טבעית וכי. חקלאות גגות עירונית יכולה לספק בקלות את המענה המדויק לשאלות אלה.

מעבר לכל היתרונות החומריים והאקולוגיים יש את השמחה והאושר שלנו. לקום בבוקר ולראות נוף ירוק בעיניים מבלי להיפרד ממרכז העיר, לגדל שתילים של תבלינים ואפילו עצי פרי קטנים שאנחנו יכולים לקטוף וליהנות מהם כשהם טריים ועסיסיים, דברים אלה בהחלט יכולים להפוך את החיים של כל אחד ואחד מאיתנו לרגועים וטובים הרבה יותר.

השאלות

שים לב: העתקה מן הקטע של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

1. על פי פסקה א', ציין מהם שני תחומי התועלת שיש למהפכה הירוקה, והדגם ?

(לכל תחום דוגמה אחת). (6 נק')

אקולוגי: מיצור איקולוגי של תבלינים והפחתת אובדן המים.

ספיקה: היצור והפיקה חוסכים בהוצאות החימום והקירור.

2. א. מהי ההשפעה של שתי העונות (קיץ וחורף) על גגות הבניינים? (6 נק')

בימי הקיץ החמים - היצירה והפיקה של תבלינים והפחתת אובדן המים, ובכך היא מייצרת את האמינות בקיץ, ועם זאת היא מייצרת את האמינות בחורף. היצירה והפיקה של תבלינים והפחתת אובדן המים, ובכך היא מייצרת את האמינות בחורף, והפיקה של תבלינים והפחתת אובדן המים, ובכך היא מייצרת את האמינות בחורף.

ב. מדוע חשוב לתושבים לדעת היכן גדל המזון שלהם? (6 נק')

- פרי איכותי מזון טוב שיש לו תועלת לאו אופנים יותר. (ב)
- היצור יכול לקדם בפיק היכן גדל המזון לאו ואיך מוציא אותו. (ג)
- הוא ריסס את המזון והוא נגד מזיקים. (ד)
- הוא צמח בצורה טבעית. (ה)

3. מהי מטרת כותב הקטע "המהפכה הירוקה"? (הקף בעיגול את התשובה הנכונה) (4 נק')

א. לאלץ / לכפות על הקוראים לעבור לגדל חקלאות על הגג שלהם.

ב. לעורר מודעות לאפשרות של גידול מזון על הגגות, והצגת יתרונותיו.

ג. למצוא פתרון לבעיית הגגות בערים בעולם.

ד. להזהיר את הקוראים מהסכנות של הגגות הירוקים.

4. א. בפסקה ד' עולות טענות בעד חקלאות הגגות ונגדה. (4 נק')

סכמו במשפט אחד את הטענות:

בעד: אין אפשרות מסתפקת בקום חקלאות מארבע

נגד: מספר מועט מאוד משום (פי' הכמות מאפשרת לצבא להגיע קטלג)

ב. מהי עמדתו והמלצתו של הכותב בנושא הנדון "המהפכה הירוקה"? (4 נק')

הוא מודאג מאד מה הכוונות והמלצות של הכותב והוא מנסה להבהיר את המצב.

5. א. תפקידה הלוגי של המילה "ואף" במשפט "ישנה חדירת מי גשמים לתוך קירות הבניין דבר שגורם לרטיבות ואף לשיטפון בבניין כולו" הוא: (הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה) (3 נק')

א. ניגוד

ב. סיבה ותוצאה

ג. תנאי

ד. הוספה

לשון: ענה על כל הסעיפים. לכל סעיף 2 נק' (34 נק')

לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגש צירוף של שתי מילים.

1. כתוב את הצירוף המודגש **ברבים**: לכל תלמיד חייב להיות יומן אישי. יומנים אישיים

2. הוסף לצירוף המודגש "יומן אישי" את ה"א הידוע. היומן האישי

3. כתוב את הצירוף המודגש **ברבים**: קראתי הבוקר **מאמר בקרת**. מאמרי - בקרות

4. הוסף לצירוף המודגש "מאמר בקרת" את ה"א הידוע. מאמרי הבקרת

5. הוסף את ה"א הידוע לצירוף המודגש במשפט.

רִכְבֵּת תַּחְתִּית היא אמצעי תחבורה חיוני בערים גדולות. הרכבת התחתית

6. כתוב את צורת היחיד של הצירוף המודגש במשפט.

נְעָדֵי עוֹבְדִים יכולים להכריז על שביתה. נעדי עובדים

7. כתוב את צורת היחיד של הצירוף המודגש: קניתי **עוגות תפוחים**. עוגת תפוחים

8. כתוב את הצירוף המודגש בידוע: קניתי **עוגות תפוחים**. עוגת התפוחים

• כתוב את המשפטים בצורת סמיכות:

9. האוהדים והשחקנים של הקבוצה. אלהם הקבוצה והשחקניה

10. המחברות והספרים של התלמיד. מחברות הספרים והתלמיד

11. התמונה של המורה. תמונת המורה

12. הבגדים של אחי. בגדי אחי

• בחר באפשרות הנכונה:

13. לקוף יש ידיים **ארוכות/ארוכים**.

14. שכני **יבִּזְזוּ / יבִּזְזוּ** את כספו במסעדות ובמועדונים.

15. בואו לבקר **אֶצְלָהֶם / אֶצְלָם**.

16. אפגוש **אוֹתְךָ / אוֹתְךָ** במעלה ההר.

17. הדבורים **מִיִּצְרוֹת / מִיִּצְרוֹת** דבש טהור.